

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Stephani Thevpoli Bened. F. Patric. Veneti,
Academicarum Contemplationum Lib. X**

Piccolomini, Francesco

[Basel], 1590

VD16 ZV 12463

An dentur Daemones, sententia Arist. Cap. 2.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12918

An dentur Dæmones, sententia Aristotelis.

CAP. II.

Dæmones, qui ferè omnium gentium, sapientumque consensione conceduntur, & approbantur; ab Aristotele, quasi sphingis, & chimeræ inania nomina negliguntur: quod ex eo manifestissimè patet, quia nūquam, quid sit Dæmon, manifestavit. Insuper, ea omnia opera, quæ alij Dæmonibus tribuunt, ipse retulit in naturam, in proprietates rerum natura constantium, in humores hominum, in conditiones halituum; adeò, vt nullum Dæmonū dereliquerit vsu, vt patet ex 30. part. problema te primo, ex 7. de Moribus cap. 3. & locis aliis. Legitur etiam in lib. de Mundo ad Alexandr. multis in locis orbis, exitus spirituum patefieri: qui partim fanatico furore afficiunt homines propiùs accedentes; partim tabifica vi absumunt; partim fatidicos efficiunt; vt Delphici, & Lebadici; sunt &, qui prorsus enecent, vt in Phrygia; &c. & ob hanc rationem, vt iam dixi, Aristoteles in lib. de Diuinatione per somnium, Naturam dicit Dæmoniam; quia ea efficit, quæ alij Dæmonibus tribuunt. Quod Arist. Dæmones non admiserit, etiam ratione confirmari potest. Nam si dantur Dæmones, vel sunt seiuncti ab omni corpore, vel cum corpore aliquo iuncti: non seiuncti, quoniam Aristoteles in 12. Metaph. neque intelligentiam ullam ponit non iunctam corpori; si sunt iun-

si corpori, vel æterno, vel mortali: non æter-
 no: quia id est cœlum, in quo solæ locantur in-
 telligentia: non mortali: quia vel erit simplex,
 vel mixtum: non simplex: quoniam in simpli-
 ci elemento negat reperiri animam, in 1. & 2.
 de anima: & in mortalibus negat reperiri ani-
 mam sine corpore instrumentario, vel poten-
 tiam animæ superiorem sine inferioribus: non
 potest esse corpus mixtum: quoniam huius-
 modi omnia corpora sub sensum cadunt, Dæ-
 mones sensu non percipiuntur. Ideo Arist. in
 quarto Meteororum inquit: Et in terra, & in
 aqua solùm animata existunt: in aere autem,
 & igne nulla sunt: quia corporum materia hæc.
 Eo in loco rectè Olympiodorus consideravit
 damnari ab Arist. sententiam Platonis: qui in
 igne maximè longæua, in aere minùs, ponebat
 animantia. Et in primo de historia animalium
 cap. 1. inquit: Nullum est animal, quod tantùm
 aereum sit: adeò, vt nunquam descendat, &
 requiescat in terra: & hoc dixit: quia censuit
 animalia omnia à principatu molis esse terrea.
 Patet itaque in conspicuo errore eos versari,
 qui asserunt Arist. posuisse Dæmones: cum e-
 nim nos per conspicua loca, debeamus obscu-
 ra, & latentia illustrare: hi è contra per non-
 nulla latentia, ea, quæ conspicua sunt, obscu-
 rant, atque peruertunt. Manifestè igitur Arist.
 neglexit Dæmones. Quòd si in 5. Metaph.
 de illis facit mentionem inquit: Substantia
 sunt simplicia corpora, quæ ex his constant,

& animalia, & Dæmonia: putandum est, quòd, vel substantias enumerauerit ex communialiorum, & præsertim Platonis opinione, vt sæpe in alieno loco facere consuevit; vel per Dæmonia denotauerit omnem substantiam diuinitatis compotem. At afferunt, qui secus censent, pro comprobanda sua opinione locum ex 3. de Gener. animalium cap. 11. vbi quærens Arist. cur plures rerum differentiæ existant in humore, quàm in terra; soluens, inquit; An, quia humor naturam habet ad effingendum, afformandumque habiliorem. Cæterum mare sua natura calidum est, & particeps omnium partium inuenitur, videlicet humoris, aeris, terræ: Itaque omnia adipiscitur, quæ singulis his locis gignuntur. Plantas enim Terræ incolas esse, quis statuerit; Aquæ, aquatilium animalium genus; Aeris, *τὰ πηλά* siue pedestria; sed quòd magis, minùsve, & remotius, aut propius, res constet; magna, miraque differentia existit. Quartum genus non in his locis quærendum est, quamquam aliquid esse exigit ordine ignis, id enim quartum corpus enumeratur: Verùm ignis semper formam non propriam habere videtur, sed in alio corpore; aut enim aer, aut fumus, aut terra esse videtur, quod ignitum est, sed enim genus hoc apud Lunam quærendum est: hæc enim quartam illam differentiam adipisci videtur, &c. Hæc Arist. Ex quibus nonnulli colligunt, Aristot. in sphaera ignis sub cælo collocasse Dæmones.

Fere

Perè similem sententiã protulit in lib. de Respiratione. Sed falluntur; quoniam manifestissimè in locis propriis neglexit Dæmones, vt apparuit in præcedentibus. Verba suprã relata, apprimè sunt obscura; nec per obscura euertenda sunt loca perspicua. Et pro solutione dicere possumus, quòd si Aristot. denotauit Dæmones, id fecit ex sententia Platonis, vt inquit nonnulli. Vel dicamus, quòd dum Aristot. inquit; Quartum genus non in his locis quærendum est; non de Dæmonibus, sed de igne loquitur: Nam animalia debèt apud nos fieri: apud nos autem non est elementũ ignis, sed apud Lunam; ideo non dantur animalia igni respondentia: Sic Auer. ex eo loco colligit, minimè dari animalia ignea. Vel dicamus, quartum id genus animalium, apud Lunam esse quærendum, & considerandum, an ibi inueniri possit: at ex alibi declaratis constat, ibi animalia non reperiri: nam in secundo de Gener. animalium cap. 3. inquit; Quamobrè ignis nullum animal generat; nec constitui quicquam densis, vel humidis, vel siccis videtur; nam calor animalis, nec ignis est, nec ab igne ducit originem. Ita etiam in quarto Meteororum inquit, in ventriculo ob calorem non posse gigni vermes. Constat itaque; siue Aristoteles per quartum genus denotet ignem, siue denotet quartum animalium genus; semper auctoritatem illam reddi leuem, & nullius momenti.